

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА РІВНОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У сучасних умовах соціально-економічних трансформацій питання забезпечення соціальної справедливості та рівності набуває особливої актуальності. Соціальне обслуговування виступає важливим інструментом реалізації державної соціальної політики, спрямованої на підтримку вразливих верств населення, зниження рівня соціальної нерівності та забезпечення гідного рівня життя для всіх громадян.

Одним із ключових завдань системи соціального обслуговування є виявлення та задоволення потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах. Це включає надання соціальних послуг, допомоги, консультування та соціальної підтримки, що сприяє їх інтеграції в суспільство та зниженню соціальної ізоляції.

Забезпечення рівного доступу до соціальних послуг, незалежно від статі, віку, соціального статусу, раси чи національності, є фундаментальним принципом соціальної справедливості. Таким чином, соціальне обслуговування не лише задовольняє базові потреби, а й виступає механізмом соціальної інтеграції, профілактики маргіналізації та підвищення рівня соціального капіталу суспільства.

Соціальна справедливість і рівність – це концепції, які базуються на ідеї, що всі члени суспільства повинні мати рівний доступ до можливостей і ресурсів, а також повинні бути захищені від дискримінації і несправедливих обмежень. У рамках соціального обслуговування ці концепції набувають практичного виміру через надання послуг, що підтримують економічну, соціальну та культурну рівність.

Основоположними принципами організації та розвитку системи соціальних послуг, які визначають якість, ефективність та справедливість соціального обслуговування населення, на думку вчених, є наступні:

Доступність соціальних послуг – забезпечення рівного доступу до соціальних послуг для всіх категорій населення, включаючи малозабезпечених, пенсіонерів, осіб з інвалідністю, біженців, та інші вразливі групи. Недоступність послуг або складність їх отримання може посилити соціальну нерівність.

Фінансування соціальних програм – наявність достатнього фінансування є критично важливим для розвитку та підтримки ефективних соціальних послуг. Недостатнє фінансування може призвести до погіршення якості послуг або їхньої доступності.

Інклюзивність соціальних послуг – важливо розробляти і впроваджувати моделі соціального обслуговування, які враховують специфічні потреби різних груп населення. Інклюзивність має на меті забезпечення рівних можливостей для всіх, незалежно від їхнього соціального статусу, етнічної належності, статі чи фізичних можливостей.

Боротьба з дискримінацією – соціальні служби мають активно працювати на запобігання дискримінації за будь-якими ознаками, будь то етнічна, гендерна чи інша дискримінація. Це має включати заходи щодо правового захисту, навчання та соціальної інтеграції.

Підтримка соціальної інтеграції – соціальне обслуговування повинно бути орієнтоване на інтеграцію в суспільство тих, хто опинився на його периферії, зокрема осіб з інвалідністю, біженців, мігрантів, літніх людей.

Правова підтримка та захист прав – забезпечення правової підтримки для вразливих груп населення є важливим аспектом соціального обслуговування. Включає надання юридичних консультацій, допомогу у вирішенні соціальних та економічних проблем.

Професійна підготовка та навчання соціальних працівників – якість соціальних послуг залежить від кваліфікації та підготовки соціальних працівників. Підвищення їхніх професійних навичок, зокрема в питаннях етики, прав людини та міжкультурної компетенції, є важливим фактором успіху.

Цифровізація соціальних послуг – в умовах технологічного прогресу важливо впроваджувати цифрові технології для забезпечення доступу до соціальних послуг, зокрема для віддалених чи ізольованих груп населення. Однак необхідно враховувати ризики цифрового розриву та забезпечувати рівний доступ до технологій.

Партнерство між державними органами та громадським сектором – ефективне соціальне обслуговування часто включає співпрацю між урядом, місцевими органами влади та громадськими організаціями, що дозволяє об'єднати ресурси та знання для досягнення соціальної справедливості.

Міжнародна співпраця та обмін досвідом – вивчення міжнародного досвіду допомагає адаптувати успішні моделі соціального обслуговування до національних умов, що може сприяти покращенню ефективності соціальних послуг.

Таким чином, соціальне обслуговування відіграє ключову роль у забезпеченні соціальної справедливості та рівності, забезпечуючи доступ до необхідних послуг для вразливих груп населення. Ефективність соціальних по-

слуг залежить, в свою чергу, від реалізації низки засадничих принципів соціальної політики України в контексті забезпечення рівного доступу та якості соціальних послуг.